

ຖາມ-ຕອບ: ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່, ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ ແລະ ວັກຊີນປ້ອງກັນ

ສາລະບານ

ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່	2
1. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ແມ່ນຫຍັງ?	2
2. ອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີຫຍັງແດ່?	3
3. ຂ້ອຍຕ້ອງເຮັດແນວໃດຖ້າມີອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່?	3
4. ອາການສິນ ຫຼື ອາການແຊກຊ້ອນຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ແມ່ນຫຍັງ?	3
5. ອາການສະແດງຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີຫຍັງແດ່?	4
6. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ສາມາດແຜ່ເຊື້ອໄດ້ແນວໃດ?	4
7. ແມ່ນໃຜທີ່ສ່ຽງຕໍ່ກັນຕິດພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່?	4
8. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີຄວາມອັນຕະລາຍຫຼາຍບໍ່?	5
9. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ສາມາດປິ່ນປົວໄດ້ບໍ່?	5
10. ປະເທດລາວສ່ຽງທີ່ຈະມີການລະບາດຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ບໍ່?	6
ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ	7
1. ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແມ່ນຫຍັງ?	7
2. ອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍເປັນແນວໃດ?	7
3. ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແຜ່ເຊື້ອໄດ້ແນວໃດ?	7
4. ຖ້າຂ້ອຍມີອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍຂ້ອຍຕ້ອງເຮັດແນວໃດ?	7
5. ອາການສິນ ຫຼື ອາການແຊກຊ້ອນຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍມີຫຍັງແດ່?	8
6. ອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍໂດຍລະອຽດມີຫຍັງແດ່?	8
7. ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍອັນຕະລາຍບໍ່?	8
8. ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍສາມາດປິ່ນປົວໄດ້ບໍ່?	8

ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ (Measles and Rubella Vaccine) .10

1. ເປັນຫຍັງ ສປປ ລາວ ເຮົາ ຈຶ່ງຈັດຂະບວນຂະບວນການສັກວັກຊີນໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍທົ່ວປະເທດ ຂຶ້ນ? 10
 2. ທ່ານສາມາດປ້ອງກັນຕົວທ່ານ ແລະ ຄອບຄົວຈາກພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໄດ້ຄືແນວໃດ? 10
 3. ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແມ່ນວັກຊີນແນວໃດ? 11
 4. ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍເຮັດໜ້າທີ່ຫຍັງແດ່? 11
 5. ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍມີຜົນຂ້າງຄຽງຫຍັງບໍ່? 11
 6. ທ່ານສາມາດດູແລຕົນເອງໄດ້ແນວໃດແດ່ນີ້ມີອາການຂ້າງຄຽງຂຶ້ນເປົາບາງເຖິງປານກາງຫຼັງຈາກໄດ້ສັກວັກຊີນ? 12
 7. ວັກຊີນກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍປອດໄພບໍ່? 12
 8. ທ່ານຈະຮູ້ໄດ້ແນວໃດວ່າລູກທ່ານໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍທີ່ຄົບຖ້ວນແລ້ວ? 12
- ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຂໍ້ມູນ** 13

ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່

1. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ແມ່ນຫຍັງ?

- ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ (Measles) ເກີດຈາກໄວໄວຣັດສຸຂະນິດໜຶ່ງທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ຈາກຄົນສູ່ຄົນໄດ້ໄວຫຼາຍ. ຜູ້ຕິດເຊື້ອສາມາດແຜ່ເຊື້ອໃຫ້ຄົນອື່ນຜ່ານລົມຫາຍໃຈ, ການໄອ ຫຼື ການຈາມ.
- ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ເປັນພະຍາດທີ່ອັນຕະລາຍຫຼາຍ ແຕ່ສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ດ້ວຍວັກຊີນ. ຖ້າຄົນເຮົາບໍ່ໄດ້ຮັບວັກຊີນຄົບມາກ່ອນ ເມື່ອຕິດເຊື້ອແລ້ວສາມາດເຈັບປ່ວຍໜັກ ແລະ ເສຍຊີວິດໄດ້.
- ທຸກຄົນສາມາດເປັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໄດ້ ແຕ່ພົບຫຼາຍໃນເດັກນ້ອຍ.
- ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຈະແຜ່ເຊື້ອພາຍໃນລະບົບທາງເດີນຫາຍໃຈ ແລະ ຈະແຜ່ລາມໄປທົ່ວຮ່າງກາຍ. ອາການທີ່ສະແດງອອກມີ: ໄຂ້ສູງ, ໄອ, ຂີ້ມຸກຍ້ອຍ ແລະ ມີຕຸ່ມຜື່ນທົ່ວຮ່າງກາຍ.
- ການສັກວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໃຫ້ຄົບເປັນວິທີປ້ອງກັນທີ່ດີທີ່ສຸດສໍາລັບຕົວທ່ານ ແລະ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ແຜ່ເຊື້ອໄປໃຫ້ຄົນອື່ນ. ວັກຊີນມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ມີປະສິດທິພາບຊ່ວຍໃຫ້ຮ່າງກາຍທ່ານຕໍ່ສູ້ກັບເຊື້ອພະຍາດໄດ້.

2. ອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີຫຍັງແດ່?

Measles symptoms

Red, blotchy rash Fever Sore, watery pink eyes Cough Runny nose

The rash normally appears 3 to 7 days after the other symptoms. It starts on the face and then spreads to the rest of the body.

ຜິ່ນແດງ, ໄຂ້, ຕາອັກເສບ, ຕາແດງ, ມີນ້ຳຕາ, ໄອ ແລະ ຂີ້ມຸກຍ້ອຍ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ຜິ່ນແດງຈະເກີດຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງມື້ທີ 3 ຫາມື້ທີ 7 ຫຼັງຈາກທີ່ມີອາການອື່ນໆ. ຜິ່ນແດງຈະເລີ່ມອອກຕາມໃບໜ້າແລ້ວລາມໄປທົ່ວຮ່າງກາຍ.

3. ຂ້ອຍຕ້ອງເຮັດແນວໃດຖ້າມີອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່?

- ຖ້າທ່ານມີອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຄື: ຕຸ່ມຜິ່ນແດງ, ໄຂ້, ຕາອັກເສບ ຫຼື ຕາແດງ, ໄອ ແລະ ຂີ້ມຸກຍ້ອຍ ໃຫ້ທ່ານໄປພົບທ່ານໝໍຢູ່ໂຮງໝໍ.
- ຖ້າເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ທ່ານຕິດຕໍ່ແຈ້ງໄປທາງໂຮງໝໍກ່ອນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນການນຳເຊື້ອພະຍາດໄປຕິດຕໍ່ໃສ່ຄົນອື່ນ.
- ໃນຂະນະທີ່ລໍຖ້າໄປພົບທ່ານໝໍ, ທ່ານຕ້ອງໄດ້ແຍກຕົວອອກຈາກຄົນອື່ນ ໂດຍສະເພາະເດັກນ້ອຍ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ທ່ານແຜ່ເຊື້ອໄປໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ.
- ຖ້າທ່ານເປັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່, ທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງຢູ່ເຮືອນ ແລະ ແຍກຕົນເອງອອກຈາກຄົນອື່ນຈົນກວ່າທ່ານຈະບໍ່ສາມາດແຜ່ເຊື້ອໄດ້. ວິທີການດັ່ງກ່າວຈະຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານບໍ່ແຜ່ເຊື້ອໄປໃຫ້ຄົນອື່ນ.
- ປົກກະຕິ, ຜູ້ຕິດເຊື້ອຈະໃຊ້ເວລາ 7-10 ວັນ ເພື່ອຈະຟື້ນໂຕຫຼັງຈາກທີ່ມີອາການບໍ່ສະບາຍໃນໄລຍະທຳອິດ. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ທ່ານເຈັບໜັກໄດ້ ແລະ ບາງຄັ້ງຜູ້ຕິດເຊື້ອກໍຕ້ອງໄດ້ນອນປິ່ນປົວຢູ່ໂຮງໝໍ.

4. ອາການສິນ ຫຼື ອາການແຊກຊ້ອນຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີຫຍັງແດ່?

- ອາການແຊກຊ້ອນຈາກພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີຄື: ການຖອກທ້ອງຮຸນແຮງ, ຫູອັກເສບ, ຕາບອດ, ປອດອັກເສບ ແລະ ສະໝອງອັກເສບ. ບາງອາການເຫຼົ່ານີ້ສາມາດເຮັດໃຫ້ເສຍຊີວິດໄດ້.
- ສ່ວນໃຫຍ່ອາການແຊກຊ້ອນຈາກພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມັກເກີດກັບເດັກອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ (ໂດຍສະເພາະເດັກທີ່ຂາດສານອາຫານ) ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ອາຍຸຫຼາຍກວ່າ 30 ປີ.
- ສະນັ້ນ, ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຈຶ່ງເປັນໜຶ່ງໃນສາເຫດຫຼັກທີ່ເຮັດໃຫ້ເດັກທົ່ວໂລກເສຍຊີວິດ.
- ພະຍາດດັ່ງກ່າວບໍ່ມີຢາປິ່ນປົວສະເພາະ, ແຕ່ທ່ານສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ແຕ່ຫົວທີ່ດ້ວຍການສັກວັກຊີນໃຫ້ຄົບ.

- ຖ້າຜູ້ຢັງຕິດເຊື້ອພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໃນຕອນຖືພາ ພະຍາດນີ້ສາມາດເຮັດໃຫ້ແມ່ເກີດລູກກ່ອນກຳນົດໄດ້ ແລະ ເດັກຈະມີນ້ຳໜັກຕໍ່າໃນຕອນເກີດ.

5. ອາການສະແດງຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີຫຍັງແດ່?

- ອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໂດຍປົກກະຕິຈະເລີ່ມສະແດງອອກໃນລະຫວ່າງມື້ທີ 10-ມື້ທີ 14 ຫຼັງຈາກໄດ້ສຳຜັດກັບເຊື້ອໄວລັດ. ຜືນຕຸ່ມສີແດງເປັນອາການທີ່ສະແດງອອກໄດ້ຊັດເຈນກວ່າອາການອື່ນໆ.
- ອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໃນເບື້ອງຕົ້ນໃນລະຫວ່າງມື້ທີ 4-ມື້ທີ 7 ມີ: ຂໍ້ມູກຍ້ອຍ, ໄອ, ຕາແດງ ແລະ ນ້ຳຕາຍ້ອຍ, ມີຝາສີຂາວຢູ່ໃນຜິ້ງແກ້ມ.
- ຜືນຈະເລີ່ມອອກປະມານລະຫວ່າງມື້ທີ 7-ມື້ທີ 18 ຫຼັງຈາກໄປສຳຜັດເຊື້ອ, ເຊິ່ງມັກເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃບໜ້າ ແລະ ຄໍ. ຜືນຈະລາມໄປທົ່ວຮ່າງກາຍໃນເວລາ 3 ວັນ ແລະ ລາມໄປຮອດມື ແລະ ຕີນ. ຜືນຈະຢູ່ຕາມຮ່າງກາຍຜູ້ຕິດເຊື້ອປະມານ 5-6 ມື້ ແລ້ວຈະເລີ່ມຍຸບລົງ.
- ການເສຍຊີວິດສ່ວນຫຼາຍຈາກພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ແມ່ນຍ້ອນອາການແຊກຊ້ອນຕ່າງໆທີ່ເກີດຈາກພະຍາດນີ້.
- ອາການແຊກຊ້ອນຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີ
 - ຕາບອດ
 - ສະໝອງອັກເສບ ແລະ ບວມຍ້ອນການຕິດເຊື້ອ
 - ຖອກທ້ອງຮຸນແຮງ ແລະ ມີພາວະຂາດນ້ຳ
 - ຫູອັກເສບ
 - ບັນຫາທາງດ້ານການຫາຍໃຈທີ່ຮຸນແຮງ ລວມທັງເຮັດໃຫ້ປອດອັກເສບ

6. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ສາມາດແຜ່ເຊື້ອໄດ້ແນວໃດ?

- ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ເປັນໜຶ່ງໃນພະຍາດຕິດຕໍ່ທີ່ຕິດໄດ້ໄວ ແລະ ງ່າຍທີ່ສຸດພະຍາດໜຶ່ງ. ຄົນທີ່ບໍ່ເຄີຍໄດ້ຮັບວັກຊີນປ້ອງກັນມາກ່ອນ ຫຼື ບໍ່ເຄຍເປັນພະຍາດນີ້ມາກ່ອນຈະຕິດເຊື້ອໄດ້ງ່າຍທີ່ສຸດ.
- ຜູ້ຕິດເຊື້ອພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ສາມາດແຜ່ເຊື້ອໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້ 4 ມື້ກ່ອນໜ້າ ແລະ 4 ມື້ ຫຼັງຈາກທີ່ມີຜືນຂຶ້ນ. ຜູ້ຕິດເຊື້ອສາມາດແຜ່ເຊື້ອໄປໃຫ້ຄົນອື່ນທີ່ຢູ່ໃກ້ຊິດຜ່ານການຫາຍໃຈ, ຈາມ ຫຼື ໄອ.
- ເຊື້ອໄວໄວຮັດສາສາມາດມີຊີວິດ ແລະ ແຜ່ໄປໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້ໃນອາກາດ ແລະ ເທິງພື້ນຜິວສິ່ງຂອງເປັນເວລາເຖິງ 2 ຊົ່ວໂມງ.
- ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຕິດຕໍ່ກັນໄວກວ່າພະຍາດໂຄວິດ-19. ຜູ້ຕິດເຊື້ອພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ພຽງ 1 ຄົນສາມາດແຜ່ເຊື້ອໃຫ້ເຖິງ 9 ໃນ 10 ຄົນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບວັກຊີນປ້ອງກັນ.

7. ແມ່ນໃຜທີ່ສ່ຽງຕໍ່ກັນຕິດພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່?

- ທຸກຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບວັກຊີນປ້ອງກັນສາມາດຕິດພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໄດ້.

- ເດັກນ້ອຍ ແລະ ແມ່ຍິງຖືພາທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບວັກຊີນປ້ອງກັນເປັນກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍທີ່ສຸດທີ່ຈະມີອາການຮຸນແຮງ ແລະ ມີອາການແຊກຊ້ອນຈາກການເປັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່.
- ເດັກນ້ອຍທີ່ຂາດສານອາຫານມີຄວາມສ່ຽງທີ່ສູງຂຶ້ນທີ່ຈະຕິດເຊື້ອ, ເຈັບເປັນຮຸນແຮງ ແລະ ເສຍຊີວິດຈາກພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່. ວິຕາມິນເອ (Vitamin A) ສາມາດຊ່ວຍປ້ອງກັນດວງຕາຂອງຜູ້ທີ່ຕິດເຊື້ອບໍ່ໃຫ້ຕາບອດ ຍ້ອນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່. ວິຕາມິນເອ ຍັງມີສ່ວນຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ອັດຕາການເສຍຊີວິດຈາກພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຫຼຸດລົງ.

8. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ມີຄວາມອັນຕະລາຍຫຼາຍບໍ່?

- ກ່ອນຈະມີການນຳໃຊ້ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໃນປີ 1963 ແລະ ກ່ອນຈະມີຂະບວນການສັກວັກຊີນເປັນວົງກ້ວາງ, ທົ່ວໂລກມີຜູ້ເສຍຊີວິດທຸກໆປີປະມານ 2.6 ລ້ານຄົນ ຍ້ອນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່.
- ຍ້ອນວ່າອັດຕາການສັກວັກຊີນໃນທົ່ວໂລກຍັງບໍ່ສູງພໍ, ໃນປີ 2021 ທີ່ຜ່ານມານີ້ ມີຄົນເສຍຊີວິດຍ້ອນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ເຖິງ 128,000 ຄົນ ເຊິ່ງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເດັກທີ່ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ເຊິ່ງເປັນການສູນເສຍທີ່ໜ້າເສຍດາຍເພາະພວກເຮົາມີວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດດັ່ງກ່າວແລ້ວ.
- ຖ້າມີການລະບາດຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່, ເດັກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບວັກຊີນປ້ອງກັນເກືອບທຸກຄົນຈະຕິດເຊື້ອພະຍາດນີ້ແນ່ນອນ.
- ຖ້າທ່ານຕິດເຊື້ອພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຕອນຖືພາ, ພະຍາດນີ້ສາມາດເຮັດໃຫ້ທ່ານປ່ວຍໜັກ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ລູກໃນທ້ອງທ່ານ.
- ຂໍ້ມູນການລະບາດຢູ່ຕ່າງປະເທດທີ່ເກີດຂຶ້ນຜ່ານມາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຮ້າຍແຮງ ແລະ ຄວາມອັນຕະລາຍຂອງການລະບາດພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່:
 - ໃນປີ 2019, ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໄດ້ມີການລະບາດຢູ່ປະເທດຊາມິວ (ປະເທດທີ່ເປັນເກາະຢູ່ພາກພື້ນປາຊີຟິກ ແລະ ມີລະບົບສາທາລະນະສຸກຄ້າຍຄືກັບປະເທດລາວ). ການລະບາດຄັ້ງນັ້ນມີຜູ້ຕິດເຊື້ອເຖິງ 5,520 ຄົນ ແລະ ເສຍຊີວິດ 79 ຄົນ. ທົ່ວປະເທດ, ໃນເດັກນ້ອຍທຸກໆ 150 ຄົນ ແມ່ນມີເດັກ 1 ຄົນເສຍຊີວິດຈາກການລະບາດພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຄັ້ງນັ້ນ.
 - ໃນປີ 2019 ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໄດ້ມີການລະບາດຢູ່ປະເທດນິວຊີແລນ. 40% ຂອງເດັກນ້ອຍທີ່ຕິດເຊື້ອພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໃນຄັ້ງນັ້ນຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າປິ່ນປົວຢູ່ໂຮງໝໍ. ປະເທດນິວຊີແລນເປັນປະເທດທີ່ມີລະບົບສາທາລະນະສຸກທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ຖືວ່າຍັງໂຊກດີທີ່ບໍ່ມີຜູ້ເສຍຊີວິດໃນຄັ້ງນັ້ນ.

9. ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ສາມາດປິ່ນປົວໄດ້ບໍ່?

- ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ບໍ່ມີຢາ ແລະ ການປິ່ນປົວສະເພາະ.
- ທ່ານໝໍຕ້ອງໄດ້ປິ່ນປົວຜູ້ຕິດເຊື້ອໄປຕາມອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ຫຼີກລ່ຽງອາການແຊກຊ້ອນທີ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້. ຜູ້ຕິດເຊື້ອທີ່ມີອາການໜັກຕ້ອງໄດ້ປິ່ນປົວຢູ່ໂຮງໝໍ ແລະ ອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປິ່ນປົວພິເສດໃນຫ້ອງມໍລະສຸມ.
- ວິທີທີ່ຈະປ້ອງກັນຕົວທ່ານ ແລະ ຄອບຄົວຈາກພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ແມ່ນການສັກວັກຊີນໃຫ້ຄົບທຸກຄົນ.

- ເດັກທຸກຄົນຄວນໄດ້ສັກວັກຊີນປ້ອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຈຳນວນ 2 ເຂັມ (MR1 ແລະ MR2) ແລະ ພວກເຮົາຍັງສົ່ງເສີມໃຫ້ເດັກທີ່ອາຍຸລຸ່ມ 5 ປີ ທຸກຄົນໄດ້ຮັບວັກຊີນຕື່ມໃນຂະບວນການສັກວັກຊີນກັນ ພະຍາດແຫ່ງຊາດ (ວສຊ).

10. ປະເທດລາວສ່ຽງທີ່ຈະມີການລະບາດຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ບໍ່?

- ປະຊາກອນໃນປະເທດລາວເຮົາຍັງບໍ່ມີພູມຄຸ້ມກັນຕໍ່ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ທີ່ພຽງພໍ. ຖ້າມີຜູ້ຕິດເຊື້ອພຽງ 1 ຄົນ, ປະເທດລາວເຮົາສາມາດເກີດມີການລະບາດໄດ້ ເພາະພະຍາດນີ້ຕິດຕໍ່ກັນໄດ້ໄວຫຼາຍ.
- ຢ່າງໜ້ອຍ 95% ຂອງປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ແຕ່ລະຊຸມຊົນຕ້ອງໄດ້ສັກວັກຊີນປ້ອງກັນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການລະບາດ.
 - ຖ້າຫາກປະຊາກອນຢ່າງໜ້ອຍ 95% ມີພູມຄຸ້ມກັນຕໍ່ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ມັນຈະສາມາດຊ່ວຍປົກປ້ອງເດັກນ້ອຍທີ່ຍັງບໍ່ຮອດອາຍຸໃນການຮັບວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໄດ້ ຈົນກວ່າອາຍຸເຂົາເຈົ້າຈະຫຼາຍກວ່າ 6 ເດືອນ.
 - ພູມຄຸ້ມກັນໃນຊຸມຊົນຢ່າງໜ້ອຍໃນລະດັບ 95% ຍັງຊ່ວຍປົກປ້ອງຄົນທີ່ເປັນພະຍາດປະຈຳຕົວ ເຊິ່ງເປັນກຸ່ມຄົນທີ່ມີພູມຄຸ້ມກັນໃນຕົວຕໍ່າຢູ່ແລ້ວ ເຖິງວ່າເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ຜ່ານມາແລ້ວ.
- ສະນັ້ນ, ນີ້ແມ່ນເຫດຜົນທີ່ລັດຖະບານພວກເຮົາໄດ້ມີການຮ່ວມມືກັບອົງການ ຍຸນິເຊບ (UNICEF) ແລະ ອົງການອະນາໄມໂລກ (WHO) ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆເພື່ອເຮັດຂະບວນການສັກວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍທົ່ວປະເທດເພື່ອເພີ່ມພູມຄຸ້ມກັນໃສ່ການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ທຸກຄົນໃນປະເທດຂອງພວກເຮົາ.

ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ

1. ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແມ່ນຫຍັງ?

- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍເປັນພະຍາດຕິດຕໍ່ກັນຈາກໄວຣັດສ໌ຊະນິດໜຶ່ງເຊິ່ງເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ເກີດພາວະຜິດປົກກະຕິມາແຕ່ກຳເນີດ (CRS).
- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍບໍ່ມີຢາ ຫຼື ການປິ່ນປົວສະເພາະທາງ ແຕ່ສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ດ້ວຍການສັກວັກຊີນໃຫ້ຄົບ.
- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍມັກເຮັດໃຫ້ມີໄຂ້ຕ່ຳໆ ແລະ ຜິ່ນແດງທັງໃນເດັກ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່.
- ຖ້າແມ່ຍິງຖືພາຕິດເຊື້ອພະຍາດນີ້ຕັ້ງແຕ່ຕອນຕົ້ນຂອງການຖືພາ ພະຍາດນີ້ສາມາດນຳໄປສູ່ການຫຼຸດລູກ, ການເສຍຊີວິດຂອງເດັກໃນທ້ອງ ຫຼື ຄວາມຜິດປົກກະຕິແຕ່ກຳເນີດທີ່ເອີ້ນວ່າ: ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແຕ່ກຳເນີດ (CRS).
- ເດັກທີ່ຕິດເຊື້ອໝາກແດງນ້ອຍມາແຕ່ເກີດ (CRS) ສາມາດມີບັນຫາດ້ານການໄດ້ຍິນທີ່ຮ້າຍແຮງ, ດວງຕາຜິດປົກກະຕິ, ຫົວໃຈມີບັນຫາ ແລະ ມີຄວາມພິການຫຼາຍຢ່າງຕະຫຼອດຊີວິດ.
- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແຜ່ເຊື້ອຜ່ານລະອອງຝ່ອຍຈາກຜູ້ຕິດເຊື້ອເວລາທີ່ໄອ ຫຼື ຈາມ.
- ການສັກວັກຊີນໃຫ້ຄົບເປັນວິທີປ້ອງກັນທີ່ປອດໄພ ແລະ ດີທີ່ສຸດເພື່ອປົກປ້ອງແມ່ຍິງຖືພາ ແລະ ເດັກນ້ອຍທຸກຄົນຈາກ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ.

2. ອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍເປັນແນວໃດ?

- ຜິ່ນ
- ໄຂ້ຕ່ຳ (ໜ້ອຍກວ່າ $<39^{\circ}\text{C}$ ອົງສາ)
- ບຸ້ນທ້ອງ
- ປວດຕາ, ຕາແດງ ແລະ ມີນ້ຳຕາ
- ຕ່ອມນ້ຳເຫຼືອງບວມ

3. ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແຜ່ເຊື້ອໄດ້ແນວໃດ?

- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແຜ່ເຊື້ອຜ່ານລະອອງຝ່ອຍຈາກຜູ້ຕິດເຊື້ອເວລາທີ່ໄອ ຫຼື ຈາມ.
- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍຈະແຜ່ເຊື້ອໄປຫາຜູ້ທີ່ບໍ່ມີພູມຄຸ້ມກັນຈາກການໄດ້ຮັບວັກຊີນ ຫຼື ເຄີຍເປັນພະຍາດນີ້ມາກ່ອນ.

4. ຖ້າຂ້ອຍມີອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍຂ້ອຍຕ້ອງເຮັດແນວໃດ?

- ຖ້າທ່ານມີອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ.
- ຖ້າເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ທ່ານຕິດຕໍ່ແຈ້ງໄປທາງໂຮງໝໍກ່ອນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນການນຳເຊື້ອພະຍາດໄປຕິດຕໍ່ໃສ່ຄົນອື່ນ.

- ໃນຂະນະທີ່ລໍຖ້າໄປພົບທ່ານໝໍ, ທ່ານຕ້ອງໄດ້ແຍກຕົວອອກຈາກຄົນອື່ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງທີ່ຖືພາ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ທ່ານແຜ່ເຊື້ອໄປໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ.
- ໄລຍະທີ່ສາມາດແຜ່ເຊື້ອໄດ້ໄວທີ່ສຸດແມ່ນ 1-5 ມື້ ຫຼັງຈາກທີ່ມີຜື່ນຂຶ້ນ.

5. ອາການສິນ ຫຼື ອາການແຊກຊ້ອນຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍມີຫຍັງແດ່?

- ເດັກທີ່ຕິດເຊື້ອໝາກແດງນ້ອຍມາແຕ່ເກີດ (CRS) ສາມາດມີບັນຫາດ້ານການໄດ້ຍິນສຽງ, ດວງຕາ ແລະ ຫົວໃຈມີຄວາມຜິດປົກກະຕິ ແລະ ມີພາວະພິການຕະຫຼອດຊີວິດຫຼາຍຢ່າງເຊັ່ນ: ເປັນອໍທິດສຕິກ, ເປັນພະຍາດເປົາຫວານ ແລະ ຕ່ອມໄທລອຍມີບັນຫາ.
- ໃນປະເທດທີ່ມີແມ່ຍິງໃນໄວຖືພາທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບພູມຄຸ້ມກັນຈາກການໄດ້ຮັບວັກຊີນ ຫຼື ເປັນພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍມາກ່ອນຈຳນວນຫຼາຍ ປະເທດນັ້ນຍັງມີຄວາມສ່ຽງສູງຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແຕ່ກຳເນີດ CRS.
- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍບໍ່ມີຢາປິ່ນປົວສະເພາະ ແຕ່ສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ດ້ວຍການສັກວັກຊີນໃຫ້ຄົບ.

6. ອາການຂອງພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍໂດຍລະອຽດມີຫຍັງແດ່?

- ເດັກທີ່ຕິດເຊື້ອພະຍາດນີ້ສ່ວນຫຼາຍຈະມີອາການຂັ້ນເບົາບາງ ແລະ ມີຜື່ນ, ໄຂ້ຕໍ່າກວ່າ 39 ອົງສາ, ປຸ້ນທ້ອງ ແລະ ມີຕາແດງເລັກນ້ອຍ.
- ຜູ້ຕິດເຊື້ອປະມານ 50–80% ຈະມີຜື່ນຂຶ້ນ, ຕາມປົກກະຕິຜື່ນ ຫຼື ຕຸ່ມແດງຈະເລີ່ມອອກຕາມໃບໜ້າ ແລະ ຄໍ ແລ້ວຈະລາມໄປຕາມຕີນໂຕ. ໄລຍະທີ່ຜື່ນຈະຂຶ້ນແມ່ນ 1-3 ມື້.
- ຜູ້ຕິດເຊື້ອຈະມີອາການໄຄ່ບວມຂອງຕ່ອມນ້ຳເຫຼືອງຫຼັງໃບຫູ ແລະ ຢູ່ຄໍ. ຜູ້ຕິດເຊື້ອທີ່ເປັນຜູ້ໃຫຍ່, ໂດຍສະເພາະເພດຍິງມັກມີອາການໄຂ້ອັກເສບ ປວດຕາມຂໍ້ຕ່າງໆເປັນໄລຍະເວລາ 3–10 ມື້.
- ເມື່ອຄົນເຮົາຕິດເຊື້ອເອົາໄວລັດເຂົ້າໄປໃນຮ່າງກາຍ, ເຊື້ອຈະໃຊ້ເວລາແຜ່ເຊື້ອໃນຮ່າງກາຍໃນ 5-7 ວັນ. ຜູ້ຕິດເຊື້ອຈະເລີ່ມມີອາການທີ່ສະແດງອອກມາ 2-3 ອາທິດຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບເຊື້ອມາ. ໄລຍະທີ່ສາມາດແຜ່ເຊື້ອໄດ້ໄວທີ່ສຸດຕາມປົກກະຕິແມ່ນ 1–5 ມື້ ຫຼັງຈາກທີ່ອອກຕຸ່ມ ຫຼື ມີຜື່ນຂຶ້ນ.

7. ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍອັນຕະລາຍບໍ່?

- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍຈະອັນຕະລາຍທີ່ສຸດໃນໄລຍະຖືພາ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ຫຼຸລູກ, ເດັກເສຍຊີວິດໃນທ້ອງ ແລະ ມີພາວະຜິດປົກກະຕິຕອນເກີດ.
- ກ່ອນມີການນຳໃຊ້ວັກຊີນກັນພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ, ໃນເດັກ 1,000 ຄົນ ຈະມີເດັກນ້ອຍຫຼາຍເຖິງ 4 ຄົນທີ່ເກີດມາພ້ອມກັບພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແຕ່ກຳເນີດ (CRS). ເດັກຈຳນວນຫຼາຍມີບັນຫາສຸຂະພາບທີ່ຮ້າຍແຮງຕະຫຼອດຊີວິດ.
- ສຳລັບເດັກ ແລະ ຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືພານັ້ນ, ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍມັກຈະມີອາການເບົາບາງ.

8. ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍສາມາດປິ່ນປົວໄດ້ບໍ່?

- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍບໍ່ມີຢາ ຫຼື ການປິ່ນປົວສະເພາະ.

- ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ ແລະ ຄວາມຜິດປົກກະຕິແຕ່ເກີດຍ້ອນພະຍາດດັ່ງກ່າວສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ດ້ວຍວັກຊີນ.
- ວິທີທີ່ຈະປົກປ້ອງແມ່ຍິງຖືພາ ແລະ ລູກເຂົ້າເຈົ້າໃຫ້ດີທີ່ສຸດແມ່ນທຸກຄົນຕ້ອງໄດ້ຮັບວັກຊີນໃຫ້ຄົບ.
- ໃນປະເທດລາວເຮົາ, ວັກຊີນຊະນິດດຽວສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ທັງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍ
- ເດັກລຸ່ມ 5 ປີ ທຸກຄົນຕ້ອງໄດ້ຮັບວັກປ້ອງກັນຕາມເກນອາຍຸໃຫ້ຄົບ (MR1 ແລະ MR2) ລວມທັງວັກຊີນພິເສດໃນຂະບວນການສັກວັກຊີນແຫ່ງຊາດ (ວສຊ).

ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ (Measles and Rubella Vaccine)

1. ເປັນຫຍັງ ສປປ ລາວ ເຮົາ ຈຶ່ງຈັດຂະບວນຂະບວນການສັກວັກຊີນໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍ ທົ່ວປະເທດຂຶ້ນ?

- ພູມຄຸ້ມກັນຂອງເດັກໃນ ສປປ ລາວ ເຮົາຫຼຸດລົງເປັນຈຳນວນຫຼາຍໃນໄລຍະ 2-3 ປີຜ່ານມາຍ້ອນຜົນກະທົບ ຈາກການລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ທີ່ ສ້າງຜົນກະທົບໃຫ້ຫຼາຍໆການບໍລິການປົກກະຕິຂອງລະບົບ ສາທາລະນະສຸກເຮົາ.
- ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າພູມຄຸ້ມກັນຂອງພວກເຮົາຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ ແລະ ເປັນອັນຕະລາຍ, ສະນັ້ນ ພວກເຮົາຕ້ອງໄດ້ ຮີບຮ້ອນສ້າງພູມຄຸ້ມກັນກ່ອນຈະມີການລະບາດເກີດຂຶ້ນ.
- ເພື່ອເພີ່ມພູມຄຸ້ມກັນຕໍ່ພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍຕໍ່ເດັກທຸກຄົນ ແລະ ຕໍ່ຊຸມຊົນໃຫ້ມີ ຄວາມປອດໄພ. ຂະບວນການນີ້ແມ່ນການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງລັດຖະບານ, ອົງການ ຍຸນິເຊບ (UNICEF), ອົງການອະນາໄມໂລກ (WHO) ແລະ ຫຼາຍໆພາກສ່ວນ.
- ໃນປີ 2024 ນີ້, ຈະມີການໃຫ້ວັກຊີນຮອບພິເສດໃຫ້ກັບເດັກທຸກຄົນທີ່ອາຍຸລະຫວ່າງ 9 ເດືອນ ຫາລຸ່ມ 5 ປີ ເພື່ອສ້າງພູມຄຸ້ມກັນໃຫ້ກັບເດັກທຸກຄົນ ແລະ ກະຕຸ້ນພູມຄຸ້ມກັນໝູ່ທົ່ວປະເທດ.
- ໃນປັດຈຸບັນ, ທົ່ວໂລກມີຜູ້ຕິດເຊື້ອພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ສູງຂຶ້ນຫຼາຍ ແລະ ປະຊາຊົນລາວເຮົາຍັງບໍ່ທັນມີ ພູມຄຸ້ມກັນຕໍ່ພະຍາດນີ້ພຽງພໍເທື່ອ. ຖ້າຜູ້ຕິດເຊື້ອພະຍາດນີ້ໃນຊຸມຊົນຂອງປະເທດລາວເຮົາພຽງ 1 ຄົນ ສາມາດເຮັດໃຫ້ເກີດມີການລະບາດເປັນວົງກວ້າງໄດ້.
- ເຮົາຈະສາມາດປົກປ້ອງການລະບາດໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອປະຊາກອນໃນບ້ານເຮົາໄດ້ສັກວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກ ແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍຢ່າງໜ້ອຍ 95%. ຖ້າປະເທດໃດໜຶ່ງມີອັດຕາປົກຄຸມຂອງວັກຊີນພະຍາດໝາກ ແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍຫຼາຍກວ່າ >95%, ປະເທດນັ້ນສາມາດລົບລ້າງພະຍາດເຫຼົ່ານີ້ໄດ້.

2. ທ່ານສາມາດປ້ອງກັນຕົວທ່ານ ແລະ ຄອບຄົວຈາກພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ໄດ້ຄືແນວໃດ?

- ການສັກວັກຊີນເປັນວົງກວ້າງທົ່ວທຸກຊຸມຊົນເປັນວິທີປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອ ແລະ ການເສຍຊີວິດໄດ້ດີທີ່ສຸດ.
- ເພື່ອປ້ອງກັນການລະບາດຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍ, ທຸກຄົນໃນຊຸມຊົນຕ້ອງໄດ້ຮັບ ວັກຊີນເພື່ອສ້າງພູມຄຸ້ມກັນຢ່າງໜ້ອຍ 95% ຫຼື ວັກຊີນນີ້ 2 ເຂັ້ມເປັນຢ່າງຕໍ່າ.
- ເມື່ອຊຸມຊົນໜຶ່ງມີອັດຕາການສັກວັກຊີນປົກຄຸມໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 95%, ຊຸມຊົນຈະສາມາດມີພູມຄຸ້ມກັນໝູ່ຈາກ ການລະບາດຂອງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍໄດ້.
- ເມື່ອເດັກມີອາຍຸຄົບທີ່ຈະມາສາດສັກວັກຊີນກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍ, ເຂົາເຈົ້າຄວນ ໄດ້ສັກວັກຊີນ 2 ເຂັ້ມ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີພູມຄຸ້ມກັນ.

- ໃນ ສປປ ລາວ, ເດັກຈະໄດ້ຮັບວັກຊີນເຂັມທີ 1 (MR1) ເມື່ອອາຍຸໄດ້ 9-11 ເດືອນ ແລະ ເຂັມທີ 2 (MR2) ເມື່ອເດັກອາຍຸໄດ້ 12 -18 ເດືອນ. ວັກຊີນຊະນິດດຽວສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ທັງພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍ.
- ໃນປີ 2024 ນີ້, ຈະມີການໃຫ້ວັກຊີນຮອບພິເສດໃຫ້ກັບເດັກທຸກຄົນທີ່ອາຍຸລະຫວ່າງ 9 ເດືອນ ຫາລຸ່ມ 5 ປີ ເພື່ອສ້າງພູມຄຸ້ມກັນໃຫ້ກັບເດັກທຸກຄົນ ແລະ ກະຕຸ້ນພູມຄຸ້ມກັນໝູ່ທົ່ວປະເທດ.

3. ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແມ່ນວັກຊີນແນວໃດ?

- ໃນປະເທດລາວເຮົາ, ວັກຊີນທີ່ໃຊ້ປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ສາມາດປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍໄປພ້ອມກັນ ເຊິ່ງເປັນວັກຊີນທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປອດໄພ.
- ໃນ ສປປ ລາວ, ເດັກຈະໄດ້ຮັບວັກຊີນເຂັມທີ 1 (MR1) ເມື່ອອາຍຸໄດ້ 9-11 ເດືອນ ແລະ ເຂັມທີ 2 (MR2) ເມື່ອເດັກອາຍຸໄດ້ 12 -18 ເດືອນ.
- ໃນປີ 2024 ນີ້, ຈະມີການໃຫ້ວັກຊີນຮອບພິເສດໃຫ້ກັບເດັກທຸກຄົນທີ່ອາຍຸລະຫວ່າງ 9 ເດືອນ ຫາລຸ່ມ 5 ປີ ເພື່ອສ້າງພູມຄຸ້ມກັນໃຫ້ກັບເດັກທຸກຄົນ ແລະ ກະຕຸ້ນພູມຄຸ້ມກັນໝູ່ທົ່ວປະເທດ.

4. ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍເຮັດໜ້າທີ່ຫຍັງແດ່?

- ເຊັ່ນດຽວກັນກັບວັກຊີນຊະນິດອື່ນໆ, ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍມີໜ້າທີ່ສ້າງ ແລະ ກະຕຸ້ນພູມຄຸ້ມກັນໃນຮ່າງກາຍເຮົາໃຫ້ກຽມພ້ອມຕໍ່ສູ້ກັບໄວຣັດສັດຖ້າພວກເຮົາຕິດເຊື້ອພະຍາດໃນອະນາຄົດ.
- ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍເປັນວັກຊີນທີ່ປອດໄພ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ.

5. ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍມີຜົນຂ້າງຄຽງຫຍັງບໍ່?

- ເຊັ່ນດຽວກັນກັບທຸກໆວັກຊີນ, ວັກຊີນປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ພະຍາດໝາກແດງນ້ອຍແມ່ນສາມາດເຮັດໃຫ້ທ່ານມີອາການເບົາບາງ ເຖິງ ປານກາງເຊັ່ນ: ປວດບໍລິເວນສັກວັກຊີນ, ມີໄຂ້ ຫຼື ຮູ້ສຶກຮ້ອນໆ ໜາວໆຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ສັກວັກຊີນ ເຊິ່ງເປັນອາການຂ້າງຄຽງປົກກະຕິທີ່ສາມາດພົບພໍ້ໄດ້ໃນບາງຄົນ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ອາການເຫຼົ່ານີ້ຈະດີເອງໃນ 2-3 ມື້.
- ວັກຊີນທຸກຊະນິດມີໜ້າທີ່ສ້າງເກາະປ້ອງກັນໃຫ້ພວກເຮົາຕໍ່ພະຍາດຕ່າງໆ. ຖ້າທ່ານມີອາການຂ້າງຄຽງຂຶ້ນເບົາບາງ ຫຼື ປານກາງຫຼັງໄດ້ສັກວັກຊີນ ນັ້ນແມ່ນສັນຍານໜຶ່ງວ່າລະບົບພູມຄຸ້ມກັນໃນຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາກຳລັງປັບຕົວ ແລະ ເຮັດໜ້າທີ່ຂອງມັນ.

6. ທ່ານສາມາດດູແລຕົນເອງໄດ້ແນວໃດແດ່ນີ້ມີອາການຂ້າງຄຽງຂຶ້ນເບົາບາງເຖິງປານກາງຫຼັງຈາກໄດ້ສັກວັກຊີນ?

- **ອາການຂ້າງຄຽງປົກກະຕິຈາກການສັກວັກຊີນ:** ປວດບໍລິເວນສັກວັກຊີນ, ປວດກ້າມຊີ້ນ, ຮູ້ສຶກຮ້ອນໆໜາວໆ, ປຸ້ນທ້ອງ, ເມື່ອຍ ແລະ ເຈັບຫົວ. ອາການເຫຼົ່ານີ້ເປັນອາການປົກກະຕິ ແລະ ຈະດີຂຶ້ນເອງໃນ 2-3 ມື້.
- **ຄໍາແນະນຳ:**
 - ຖ້າທ່ານປວດແຂນ ຫຼື ບໍລິເວນທີ່ສັກຢາ ໃຫ້ທ່ານເຮົາແພຈຸ່ມນ້ຳເຢັນທີ່ສະອາດປົກບໍລິເວນນັ້ນເພື່ອບັນເທົາອາການປວດ.
 - ຖ້າທ່ານຮູ້ສຶກຄິຄິຮ້ອນ ຫຼື ປວດຄິງໄຂ້ໃຫ້ທ່ານດື່ມນ້ຳຫຼາຍໆ ແລະ ນຸ່ງເຄື່ອງທີ່ຢູ່ສະບາຍ.
 - ຖ້າທ່ານຮູ້ສຶກປວດ ທ່ານສາມາດກິນຢາແກ້ປວດໄດ້ (ຖ້າທ່ານບໍ່ມີຂໍ້ຫ້າມໃນການກິນຢາແກ້ປວດ).
 - ຖ້າອາການຂອງທ່ານບໍ່ດີຂຶ້ນພາຍໃນ 3 ວັນ ໃຫ້ທ່ານໄປພົບທ່ານໝໍ.

7. ວັກຊີນກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍປອດໄພບໍ່?

- ວັກຊີນກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍປອດໄພ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ. ວັກຊີນນີ້ໄດ້ນຳໃຊ້ມາທົ່ວໂລກເປັນເວລາຫຼາຍກວ່າ 60 ປີແລ້ວ ແລະ ແຕ່ລະປີກໍມີຄົນຫຼາຍລ້ານຄົນໄດ້ທີ່ສັກວັກຊີນນີ້ເພື່ອສ້າງພູມຄຸ້ມກັນທີ່ຈຳເປັນ.
- ເຊັ່ນດຽວກັນກັບທຸກໆວັກຊີນທີ່ໃຊ້ຢູ່ປະເທດຂອງພວກເຮົາ, ວັກຊີນກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍໄດ້ຜ່ານຂະບວນການທາງວິທະຍາສາດທີ່ລະອຽດເພື່ອປະເມີນ ແລະ ຮອງຮັບຄວາມປອດໄພ ແລະ ຍັງຢືນໂດຍຜົນການສຶກສາຈຳນວນຫຼາຍ.

8. ທ່ານຈະຮູ້ໄດ້ແນວໃດວ່າລູກທ່ານໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນພະຍາດໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍທີ່ຄົບຖ້ວນແລ້ວ?

- ປຶ້ມຕິດຕາມສຸຂະພາບແມ່ ແລະ ເດັກ ຫົວສີ່ຫີວ ແມ່ນຈະມີຂໍ້ມູນບັນທຶກວ່າລູກທ່ານໄດ້ຮັບວັກຊີນໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍທັງ 2 ເຂັມ (MR1 ແລະ MR2).
- ຖ້າລູກຂອງທ່ານໄດ້ຮັບວັກຊີນໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍເຂັມສຸດທ້າຍດິນກວ່າ 2 ອາທິດຜ່ານມາ ພວກເຮົາແນະນຳໃຫ້ທ່ານເອົາລູກຂອງທ່ານມາສັກວັກຊີນໃນຂະບວນການສັກວັກຊີນໝາກແດງໃຫຍ່ ແລະ ໝາກແດງນ້ອຍທີ່ກຳລັງຈະເກີດຂຶ້ນນີ້.

ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຂໍ້ມູນ

- [Measles \(who.int\)](#)
- [Measles - PAHO/WHO | Pan American Health Organization](#)
- [Measles \(who.int\)](#)
- [Global measles threat continues to grow as another year passes with millions of children unvaccinated \(who.int\)](#)
- [Rubella \(who.int\)](#)
- [summary-of-key-points---who-position-paper-on-rubella.pdf](#)
- [Routine Vaccination Coverage — Worldwide, 2022 | MMWR \(cdc.gov\)](#)
- [Measles-Mumps-Rubella \(MMR\) Vaccine Information Statement | CDC](#)
- [Measles | ARPHS](#)
- [Q&A on measles \(youtube.com\)](#)
- [Measles case confirmed in Auckland | Te Whatu Ora Te Toka Tumai Auckland \(adhb.health.nz\)](#)
- [Measles in Samoa: how a small island nation found itself in the grips of an outbreak disaster \(theconversation.com\)](#)
- [Samoa grapples with deadly measles outbreak \(youtube.com\)](#)
- [2019 Samoa measles outbreak and response \(youtube.com\)](#)